

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

عثمانلیجه
آتاسوزلری کتابی

**Osmanlıca
Atasözleri
Kitabı**

Hazırlayan

Metin UÇAR

İnceleme/Kontrol

Mehmet YARGIN

Çizimler

Demirhan KADIOĞLU

Grafik & Tasarım

Erdem KÖYmen

İçindekiler

Az söyle çok dinle	5
Ağaç yaşken eğilir	6
El için kuyu kazan, evvela kendisi düşer	7
Allah sabırlı kulunu sever	8
İnsan iki kere ölmez	9
Üzüm üzüme baka baka kararır	10
Önce selam, sonra kelam	11
Evvel düşün, sonra söyle	12
Evvel zahmet çeken sonra rahat eder	13
İyilik et denize at, balık bilmezse Hâlik bilir	14
Bir gemide iki kaptan olmaz	15
Besmelesiz işe şeytan karışır	16
Nerde hareket, orda bereket	17
Tez giden tez yorulur	18
Çobansız sürü olmaz	19
Hazırda dağlar dayanmaz	20
Hayâ imanın nurudur	21
Demir tavında dövülür	22
Dost kara günde belli olur	23
Zahmetsiz, rahmet olmaz	24
Sakla samanı, gelir zamanı	25
Sabır, cennetin anahtarıdır	26
Sanat, altın bileziktiir	27
Son nefeste iman selâmeti	28
Tok, açın halinden bilmez	29
Kalem kılıçtan keskindir	30
Atılan ok geri dönmez	31
Ateş düştüğü yeri yakar	32
Akarsu pislik tutmaz	33
Edep en hayırlı mirastır	34
İyi söylersen iyi işitirsın, kötü söylersen kötü işitirsin	35
Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz	36
Çabuk parlayan çabuk söner	37
Hazırda dağlar dayanmaz	38
Hak doğrudadır	39
Sağlık, varlıktan yeğdir	40
Tatlı dil yılancı delikten çıkarır	41
Doğrunun yardımcısı Allah'tır	42
Âlim unutmuş, kalem unutmamış	43
Kişi arkadaşından bellidir	44

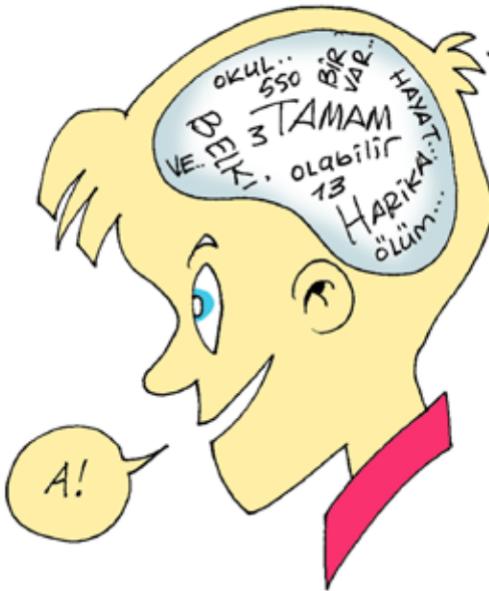

Açıklama ve Teşekkür

Osmanlıca Atasözleri Kitabı, hem Osmanlı Türkçesini öğretmek hem de atalarımızdan bize miras kalan sözleri açıklamaları ile birlikte görme ve okuma imkânı tanıyacaktır. Bazen bir cümlenin hayatımıza yön verebildiğine insanlık tarihi boyunca şahit oluna gelmiştir.

Bizi tarihimiz ve kültürümüzle, hem mana cihetiyile hem de Osmanlı Türkçesinde kullanılan harf ve kelimelerle bağlayacak bu çalışma, çocuklarımıza güzel ufuklar verecektir inşallah.

Bu kitapçıının hazırlanmasında katkıları olan Hayrât Vakfı'na ve Osmanlıca Eğitim ve Kültür Dergisi'ne teşekkür ederiz.

آز سویله چوق دیگله

چوق قونوشان چوق یاڭیلیر. خطا ایدر. هم ھې قونوشان، دیگله يەمز. طولایسیلە او گرنەمز. بونڭ ایچون بیوکلریمز، سوز کوموشسە سکوت یعنى صوصمق آلتوندر دیمشلردر. ھیچ قونوشامق ده دگل، فقط لزوم ایتدىگىنده قونوشمۇ كرکىر. يىلى يىرسز قونوشمۇ، انسانى سويمىزلىشدىرر. انسانلر آراسىدە كى سوکىسىنى ده غائىب ايتدىرر. اونڭ ایچوندركە، بىلىمپورسەڭ قونوش عالم صانسىنلر، بىلىمپورسەڭ صوص آدم صانسىنلر ده دىنمشدر.

آغاچ ياش ايكن اگيلير

هر شى زماننده اولور. كويچك بر فيدانى باشندن طوتوب آشاغى چكسه ڭز، اگيلير. يكى، آغاچى چكە بىلىرمىسىڭ ؟ خير! انسان ده كويچكلەرنىڭ يايپىمىسى كركلەرنى يايابىلىرسە راحت ايدر. اگر يايمازسە، ياشى ايلرلەدكجه يايپىق چوق داها زورلاشاجقدر. حتى امکانسز حاله كله جىكدر. هايدى، يايپىمە مز كركلەرنى يايالىم. زمانزى بوش يره خرجامايم.

آل ایچون قويو قازان، اوّلا كندىسى دوشىر

نه كوتۇ بىر شىدر، باشقەلرى ایچون كوتولك دوشۇنك. ايدن، بولور دىرلر. باشقەسى ایچون دوشۇندىگىڭ، كلىر سنى بولور. قازما قويوسنى، قازارلر قويوڭى. اللّه، سىڭ باشقەسى حىننە دوشۇندىگىڭى، سىڭ باشىڭە كتىririr. او زمان، انسانلر حىننە كوتۇ دوشۇنجه و ايشلرده بولۇنمایالم. تام ترسىنە اىيلكلرىنە چالىشمالىكە، بىز دە اىيلك بولالم.

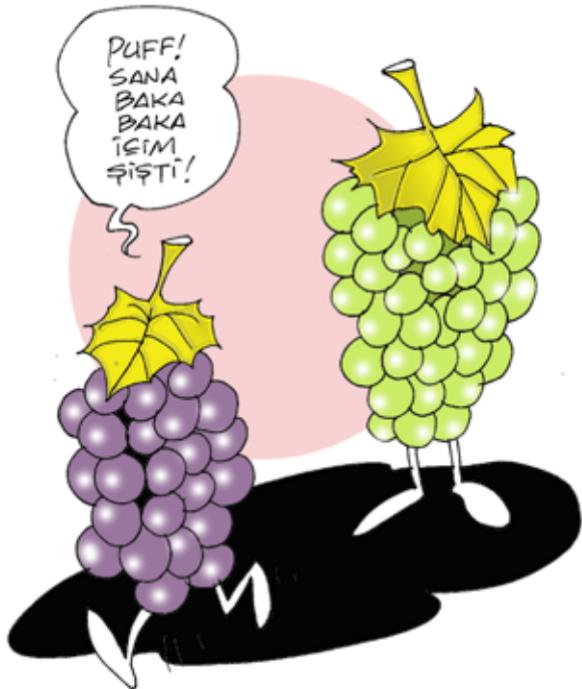
الله صبرلى قولنى سور

صبر ایدن ظفره اولاشىر دىكىشدر يېغمىبر افندىمۇز. چونكە بىزه
دوشىن كىندى وظيفە مزى يايىمقدەر. نتىجە ايسە اللەھە عائىددەر.
چىفتىجى تخومى تارلەيە اكىر و بر سەنە بىكلەر. صېرسىزلىق
كۈستۈرۈب طوپراگى آچىسە، او تخوم باشاق اولماز. بىز دە
أۇزىمىزە دوشىن يايىوب، نتىجە يى اللەھەن بىكلە ملىي يىز.

انسان ایکی کره ئولمز

انسان حیاته بر کره کلیر. کندینه ویریلن فرصلتلری دگرلنديرمك طورومنده در. الله بزى دنیا يه کوندرمش. بزه لازم اولان هر شئى ده ويرمش. و بزدن کنديسنه اي بر قول اولمه مزى ايسته مکده در. اي انسانلری جىت بکلر، دىگرلرينى ايسه جهئم. دىگر ايسلرده ده بويله در. بر فرصت كلير قارشىگىزه. دگرلنديريرسەڭز قزانجلى اولور سڭز. دگلسە بر داها كلمز.

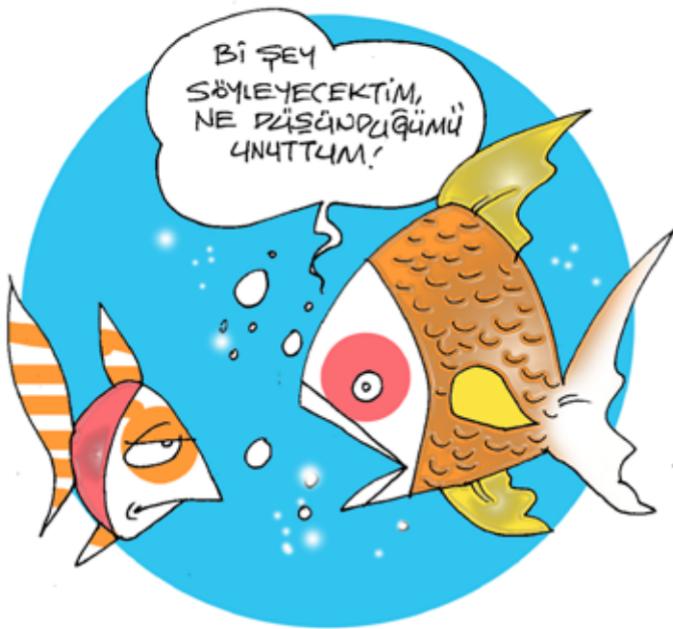
أوزوم أوزومه باقا باقا قرارير

انسان انساندن اتكيلينير. آرقداشرل داورانيش او لارق بر سوره صوڭره بىبرلىينه بىڭرلر. بونڭ ايچون آرقداشكى سوپىله سڭا كيم اولدىيغى سوپىله يېيم دىمىشلەردر. ھم گل تارلەسنه كىرن گل قوقار. كوتۇ يىرە كىدين ده كوتۇ قوقار. يعنى انسان اطرافىدە كىلە بىڭر. آرقداشنە بىڭر. اورتامە او يار. اونڭ ايچون اورتامڭىزى، آرقداشكىزى يى سچىڭ.

اوڭىچە سلام، صوڭىرىھە كلام

مسلمانلر آراسىنده كى الڭ كوزل شى بىرىيىنى سومكىدر. كە يېغمىرىز، بىرىيڭىزى سومدكىجە كىرچىكىن ايمان ايتىملىش اوڭازىڭىز. حقىقى ايمان ايتىمىز سەڭىز جىتتە كىرە مىز سڭۈز. سزە بىرىيڭىزى سوهىجك بىر يول سوپىلە يەيمىمى، آراڭىزدە سلامى يايڭى دىمىشىدر. بىر يە كىلىيگىمىزدە، بىرىسىلە قارشىلاشدىغىمىزدە، بىر مكتوب ويا يازىيدن اوڭىچە سلام ويرمه يى اونوتمايالىم.

أوّل دوشون، سويله سويله

دوشونمك انسانه عائد كوزل بر أوزلللكدر. سوز ده بعضًا سلاحدن دها تهلکه لى اولا بيلير. بعضًا فرقنده اولمادن ده اولسە سوزلريمزله انسانلىرى اينجيته بيليرز. حتى چوق قيريلمه لرينه سبب اولا بيليرز. بونڭ ايجون نره ده، نه زمان، نه سويله يه جگمىزى ايىجه طارقلى يىز. دوشونمدىن قونوشان، بكلنمەدك شيلرلە قارشىلاشابيلير.

أوّل زحمت چکن صوڭره راحت ايدر

چالىشان باشارىر. چالىشان قازانىر. چونكە چالىشىق فعلى بىر دعادر. و الله بۇ دعايى قبول ايدر. بونڭ اىچۈن باشىنده يعنى أوڭجە سىنە زحمت چکن يعنى چالىشان، صوڭره راحت ايدر دىمىشلەردىر. حرڪت ايتىمەنڭ و چالىشىمەنڭ وجوده دە فائىدەسى واردەر. سپور يايىن بىر انسان يورولۇر بلکە، فقط صوڭره سىنە راھتلار. روح نقطە سىنە دە او نمىلىدر. بىنى عبادتلەر و چالىشىمەلر، وظيفە بىتىدىگىنە روحە راھتلق ويىرە جىكىدر. اونڭ اىچۈن شويىلە دىنيلەمىشدر. چالىشىمەنڭ لىزى، يايپىلان ايشلە ئىچىنەدەر.

اییلک ایت دڭزه آت، باليق بىلمىرسە خالق بىلىر

اڭ كوزل ايش، قارشىلىق بىكلىمدىن يايپلاندۇر. شىمىدى انسانلر اىيىلک يايپىقىدە زورلانىيورلار، نەدن؟ قارشىلىق بىكىلەدكلىرى اىچيون. حالبوكە الله يايپلان هر شىئى كورور و بىلىر. يايپلان هيچ بىر عملى اونو تماز. محقق اونڭ قارشىلىغىنى وىرر. يا بو دنيادە وىرر، يا دە آخرتىدە وىرر. بوندىن طولايى اىيىلک يايپىقىدە كىرى طور مامق كر كىر.

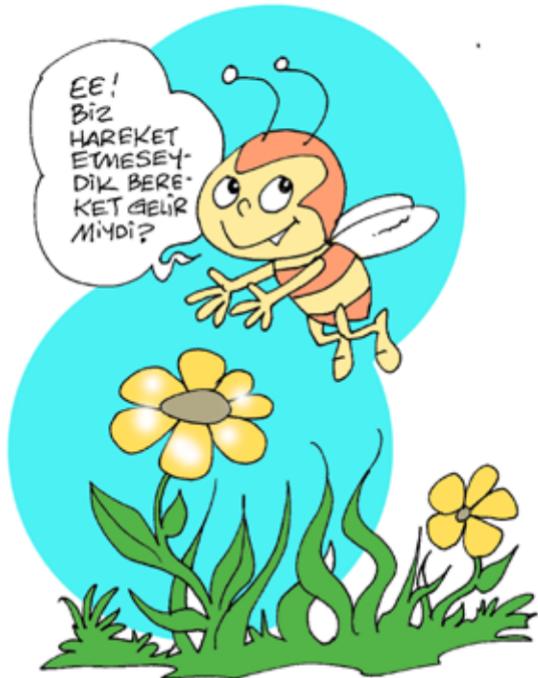
بر کمیده ایکی قاپتان اویاز

نه دن، چونکه ایشلر قاریشیر. دوشونلث، بر کویده ایکی مختار وار. بر مملکتده ایکی جمهور باشقانی! نه اولور؟ ایشلر بربینه کیر. الله تکدر. و طویلی اولان ایشلر ده بره باغلى اوله يي ايستر. اونلث ايچون باش باشه، باش ده قانونه باغليدير دينمشدر. بوراده اونلى اولان باشدہ اولانلث قانونه و نظامه اویغون حرکت ايتمه سيدر.

بسمله سز ایشه شیطان قاریشیر

”بسم الله“ هر خیرگ باشیدر. یعنی هر خیرلی ایشگ باشنده بسمله چکمک مسلمانگ شعاریدر. شویله که: هر شیئه کوجی ین آنجق اللھدر. هر شیئی یاراتان ده آنجق اللھدر. هیچ کیمسه کندی کوچ و قوتیله بر شی یاپاماز. آنجق بسمله بر آناختار کبیدر. که ایشلرمزی قولایجه یاپمه یه یارار. هم بسمله چکمک اللھی خاطرلاتیر. بویله جه انسان ای شیلر یاپایلیر. دیگر تورلی شیطان اوی قاندیروب کوتو ایشلره یو گلنديره بیلیر.

نرده حرکت، اورده برکت

چالیشان دمیر ایشیلدار دیمش آتالریمز. هانی بر ده باقارسهڭ
باغ باقمازسەڭ طاغ اولور دیمشلر يا، اوڭىڭى كېيى. اللہ چالیشانه
وېرىيور. ھىچ حرکت ايتىمەدن تىبل تىبل اوتورانه آش ده
يوق ايش ده. سىزلىر ده ايشلىرىڭزدە برکت اىستىيورسەڭز
چالىشملىسىڭز. بر آيتىدە رىڭز: ”انسانە چالىشدىغىنەن باشقەسى
يوق“ دېمىشدەر.

تیز کیدن تیز یوروولور

هر شى بليرىلى بر زمانه باغلىدير. الله اوyleه ياراتمىش. كرجە انسان فطرتاً عجله جيدر. فقط رىمز صبرله و قورالله اويعون ايش يايىمه مزى ايستر. اگر عجله ايدرسهك، اولىسى كركن بعض آدملىرى آتلايابىلىز. طولايسىلە ايش يا اكسىك قالىر يا ده نتيجه سز قالىر. بىتمەين ايش ايچيون ده تكرار چالىشمق و يوروملق طورومندە قالىرسڭىز. عجله ايتىمك، سادهجه انسان يورار.

چوبانسز سوره اولماز

هر شی باشنده کنه با غلیدر. پیغمبر افندیمز بونڭ قیمتىنى آڭلامقى اىچيون شویله دىمىشدەر: "أوج كىشى بىر آرادە اولنجه، يوجلىغە چىنچە آراڭزدن بىرىنى باشقان سىچىڭ. " بىرلەك و برابرلەك اىچيون بىرىسىنگ قرار و يىرسىسى أونملى اولا جىقدەر. دىگر تورلى ھەر ققادەن بىر سىس چىقاچق و دوزن بوزۇلا جىقدەر. نە يول نە دە انسانڭ سلامتى قالمایا جىقدەر. اونڭ اىچيون أوج كىشى دە اولسەڭز، بىر مىلت دە اولسەڭز كىندىڭزە مەحقق بىر رئىس سىچىملىسىڭز.

حاضره طاغلر طایانغاز

طاملايا طاملايا كول اولور ديمش بيوكلريمز. نه قدر ده طوغريدر و تجربه ايدييلمشدر. تمام ترسنه اسرافله و حسابسزجه خرجانان شى ده قيصه زمان ده توکنه جكدر نه قدر چوق اولورسه اولسون، بيته جكدر. بر زمان آدمك بريسى صانكه ييدم ديبوب خرجاماش و او يارهيله بر جامع يايديرمش. شيمدى ايسه بزلر المره كلنى خرجايورز. بو دينا ده ياساقدر. انسان اولارق ده ياكلىشدر. نه ييارسهق يايالم تصرّفلی اولمق كركير.

حیا ایمانڭ نوریدر

پیغمبر افندیم، ”حیا ایماندnder و حیال اولان کیمسه جىتىدەدر. حیاسلىق ايسه قىلىق قاتىلغىندندر؛ قىلىق قاتى اولان دە جەھىمەدر“ بويورمىشىدەر. انسانى انسان يايىان شى ایماندەر. ایمان ايسه انساندە ادب و حیاسىندن بىللى اوولۇر. اوناڭ ایچۈن الا ادب، الا ادب دىنلىرىمىشىدەر. ادبى ترك ايدىن دىنى ترك ايدىر، بىلە سىڭز.

دَمِير تاونَدَه دُوْگُولُور

دمیردن نه چوق آلتلر یاپیلیسیور دگلمى؟ هیچ دمیرجى دکانى كورديڭىزمى؟ دمیرى اوڭىجە يوكسك صىجاقلقىدە يوموشاتىيورلر، صوڭرە چكىجىلە اورا اورا شكل ويرىيورلر. ايشته او صىجاقلۇڭ وار اولدىيغى زمانىدە دمیر دوگولورسى شكل آلاجىدر. دگلسە شكل ويرمك زوردر. اونڭ ايچون تاوننە دوگولور دىينىلەمىشدر. انسان ايچون ده هر شىئى یاپا جىغى زمان و ياشلى واردە. او زمانى قاچىرىرسە بىر داها اىستىنلىن شكلە كىره مىھ بىلەر.

دوست قره کونده بللی اولور

دوشنىڭ دوستى اولماز دىرلر. دىرلر ده طوغرييىدر بولۇ ؟ دوست دىدىيگىڭ صىقىنەتىدە بللى ايىر كندىسىنى. طار زمانلارده يانىندا اولور آرقداشنىڭ. اى زماندە هر كىس دوستىدە انسانە. اصل دوستلىق طارە دوشىدىگىنده. اوننىڭ ايچۈن سز سز اولىڭ، آرقداشىڭزى زور زماندە يالڭىز بيراقمايىڭ. آرقداشىڭزى ده اوڭا كورە سېچىڭ.

زحمتىز، رحمت اولماز

هیچ بر شى راحته كلمييور انسانه. چونكە بوراسي امتحان دنياسي! و انسان بو دنياده امتحاندەدر. مادى-معنوى نه ايستييور سەق بونڭ يولي چالىشىمقدن كىچر. يورو ولقىدىن كىچر. هم رحمت زحمتكىز اىچىنده صاقلىيدر. ناصلىمى؟ زحمت كلمهسى ايله رحمت عين يازىلىير. ساده جە زحمتكىز (ز) حرفىدە بر نقطە واردەر. اونى قالدىرنىجە رحمت اولور. يعنى زحمتكىز آزدر. لكن اللەك رحمتى چوقدر. هايدى، آزىجىق يورو ولام، اللەك رحمتىندن چوق قازانالم.

صاقلا صمانی، کلیر زمانی

هیچ جیڭزدە اونوتديغىڭز بىر يارهنىڭ سوڭره دن ئىڭزه كىچدىگى اولدىمى؟ بىر طرفه قويىشىسڭز، اونوتمىشىسڭز. بعضًا اوپىله لازم اولدىغى بىر زمانىدە بولور سڭزكە، او قدر اولور. او زمان بونى داها شعورلى يايقمى كركىر. يعنى المزه كىچن هر شىئى خرجاماملى يىز. بىر قىمنى ايلرىدە لازم اولور دوشونجەسىلە بىر طرفه قويىملى يىز.

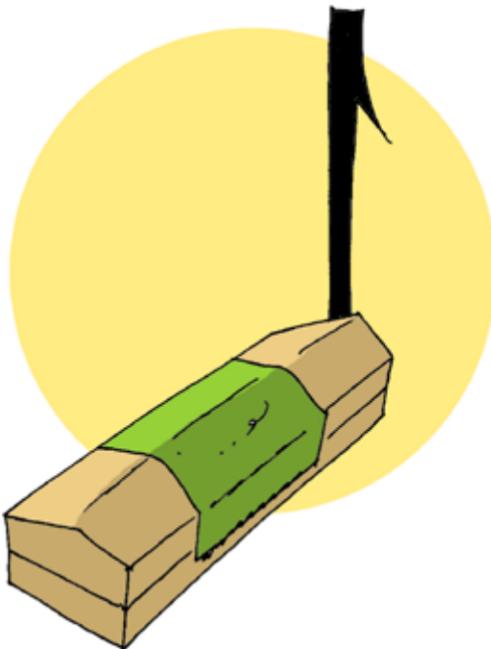
صبر، جنتلک آناختاریدر

بینه خاطر لاتملکه بو دنیا امتحان دنیاسیدر. آغاچی دیکرسکز، بش سنه صوڭره میوهسىنی آلیرسکز. هر شى زمانه و شرطلره باغلىدر. بىكلەمك زورندەسکز. هر صباح قالقوب نماز قىلارسکز. اىيلك يايپار، قارشىلغى كورەمېيەبىلىرسکز. فقط بونلار ئىپسىنی بىلەجڭ و قورو ياجق بريسى واردر. او ده اللھدر. سز صىرلە يايپەمەيە دوام ايىرسەڭز، هم دنیادە هم ده آخر تىدە قارشىلقلرىنى كورەبىلىرسکز. نفس عجلە ايتدىرو ب سزى قاندىر ماسىن. صىرلە حرڪت ايتىمك، نتيجه ده جىته كوتورور.

صنعت، آلتون بیلزیکدر

هر نه شی یاپارسهڭز يايپىڭ، محقق بر صنعتىڭز اولسون. زمان كلىر فائدهسىنى كورورسڭز. ھم انسان ايچون كوزل بر اوغراشى اولور. جانڭز دىگر ايسلردن صيقىلدقچە، بو ايشله اوغراشوب راحتلرى سڭز. ھر ييغىمىڭ اوغراشدىيغى بر صنعتى اولىشدەر. مثلا ادريس ييغىمىرى ترزىيدەر. داود ييغىمىرى دميرجىيدەر. يادشاھىردىن عبدالحميد خان مارانغۇزلق ايلە اوغراسىش و كوزل اثرلىرى يايپىمشىدر.

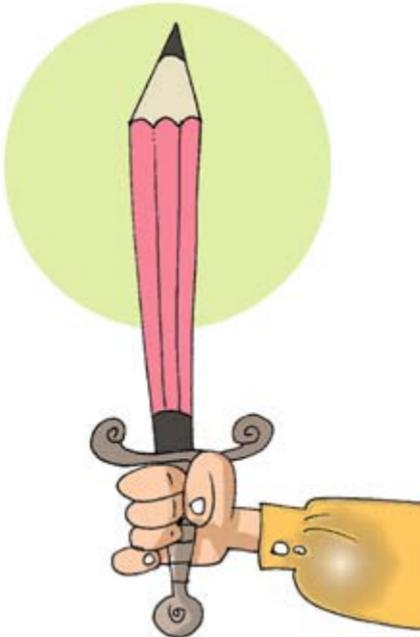
صوڭ نفسده ايمان سلامتى

ديشلر يا، نه اولدم ديمه نه اولا جغم دى. انسان بو، شاشيرير. تو كزلىر. ياكىليشه دوشىر. هر شى باشنه كله بىلىر. بر چفتجي دوشونىڭ؛ بتون اكينى خرمان يرىنە طوپلامش. فقط بر كوچاك آلو او اكىنى ياقمىش. نه اولور؟ بتون چالىشىمەسى بوشە كىدر. بىز ده دقت ايتىملىيىز. هر زمان الى و كوزل ايشلر پىشىدە اوللىيىز. طبىعى بو آرادە شو سوزى ده اونوتمايىالم: انسان ناصل ياشارسە ئويىلە ئولور. ناصل ئولورسە ئويىلە دىرىيلير.

طوق، آچڭىڭىز حالىنى بىلمىز

انسان يوقلغۇنى بىلەمدىيگى بىر شىئى آڭلايماز. بىلەمزر. مثلا قراڭلىق اولماسەيدى، آيدىنلەغىز نە اولدىيغۇنى بىلەمزردك. آچىلغى ياشاماييان بىرىسى ده آچىلغى و آچ كىشىنىڭ حالىنى بىلەمزر. بونڭ اىچوندرىكە اسلامىتىدە اوروج عبادتى واردر. بو صورتله آچىلرڭىز حالىنى آڭلايا بىلىز. بوڭا كورە ده ياردىملىر ده بولۇنابىلىز. بو هر شىدە بويىلەدر. اونڭ اىچون حادىتە يە سادەجە كندى پىنجرە مىزدن دگل، باشقەلرېنىڭ كوزىلە ده باقىلىي يىز. بعضى كندىمىزى اونلارڭىز يىرينه قويملىي يىز.

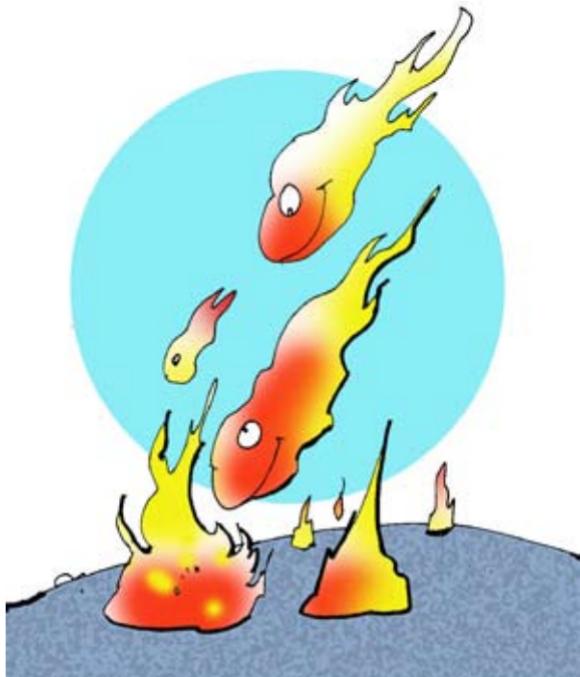
قلم قىلىچدن كسىندر

نه دن بويله دينمشدر؟ چونكه اصل وارلق سبى، بىلكىدەر. قىلىچلە ئولكەلر فتح ايديله بىلير، فقط دوامى علم و بىلكى ايلە اولا بىلير. انسانلىرى و قىبلرى قازانمەنڭ يولى قىلمند يعنى بىلكىدەن كىچىر. مثلا قرآن كريم اولماسە يولىزى بولماز دق. اسلام و كرچك مدنىت صاحبى اولا ماز دق. ئولكەلر قىلىچدىن اوڭجە، قىملە قزانىلir. قورىقۇ اىچون ده قىلمىڭ يازدىقلرىنىه احتياج واردەر.

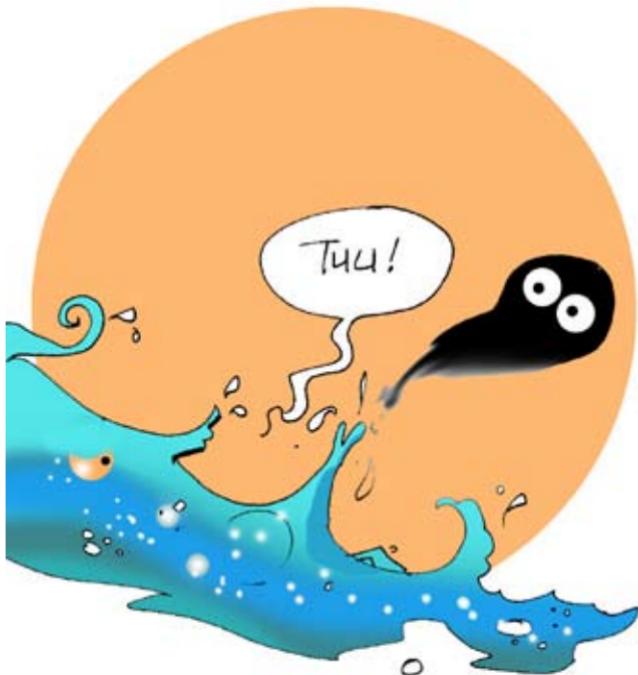
آتیلان اوق کرى دونمز

آغزىدىن چيكان بىر سوز آرتىق قارشى يە اولاشمىش ايسە، اونى كرى آلمق ممكىن دىگلدر. الى دوشۇندىن سوپىلەدىيگىز اوپىلە سوزلر واردىركە صوڭرە پىشمان اولورز. هېچ سوپىلنىمەمش اولىسون اىستىز. اما اىش اىشىدىن كىچمىشدەر. بونىڭ اىچون طوقۇز دوشۇن بىر سوپىلە دېمىشلەر. هەر آغزىمىزە كىلى سوپىلەمك طوغىرى دىگلدر.

آتش دوشیدگی يرى ياقار

صيقينتىي چكىن بىلىر. هانى نصرالدين خواجە بر كون طامدن دوشىش. مىلت باشنه طوپىلانش ”آه، واه“ ايتىشلر. او ده اونلره ”طامدن دوشن وارمى آراڭزىدە؟“ دىيە صورمۇش. جواب كلمەينجە ده ”سز كىدەك، طامدن دوشن كلىسىن“ دىمېش. الله صيقينتى ويرمهسىن. فقط دنيادە صيقينتى چكىن چوق قىداشلىمىز وار. نە قدر تام حسّ ايدەمىز سەك ده، دويار سز ده قالماملىي ز.

آقار صو پىسلك طوماز

آقان صولره دقّت ايتىشىسەڭز، پىسلك كوره مىز سڭز. آقينىتى پىسلكلرى ده آلوب كوتورور. انسان ده طورغۇن صولر كېيىن اولورسە اىيجە اوپۇشۇر. حرکت ايدەمەن حالە كلىر. جانى هىچ بىر شى يايىمىق اىستەمەن. اونلۇڭ اىچۈن چالىشان دەمير ياس طوماز دە دىمىشىلدەر. آيرىيچە بىتون كوتولكىلر ئاتاسى تىللەكدر. ھې برابىر چالىشوب غىرت ايتىملى يىزكە، صىقىنلىرىدىن قورتولابىلەلم.

ادب الڭ خىرى ميراثىر

هر شىدىن اوڭىچە اخلاق كلىر. ادب اولمادىن علم ده اولماز، انسان ده اولونماز. بوندىن طولايى ”الا ادب، الا ادب“ دىنىمىشدر. يىغىمىز افندىمىز ده ”ادب دىندىن اوڭىچە كلىر. ادبى اولمايانڭ دىنى ده يوقدر“ دىيەرك بىزلىرى ادبى يوڭىنلىرىمىشدر. بونڭ اىچوندر كە عائىلە چوق اوئمىلىدیر. ادب اوڭىچە لىكىھ عائىلە ده اوگىرنىلىر. بىر انسانڭ كىرىدە بىراقا جاغى الڭ كوزل شى ادبلى اولاددر.

ای سویلرسهڭ اى ايشيتيرسڭ، كوتۇ سویلرسهڭ كوتۇ ايشيتيرسڭ

بر زمان كوتۇ سوزلر سوپەيەن بر چوجق وارمەش. باباسى بىر كون اونى طاغلەرە كوتۇرور. چوجق تىيز هوالي دە كورنجە باغىرمق كلىر اىجىندىن. فقط قارشى طرفدىن دە بر سىس دويار. "كىيم وار اورادە؟" دىر. قارشىدەن دە عىن سىس كلىر. باباسى بو طورومى كولەرك اىزىلە مىكىدەدر. چوجىغىنە دىركە، بۇڭا يانقى دىنيلir. سىن نە سویلرسهڭ طاغىدىن دە عىن شىئى ايشيتيرسڭ. انسانلر دە بويىلەدر. اى سویلرسهڭ اى ايشيتيرسڭ، كوتۇ سویلرسهڭ دە كوتۇ ايشيتيرسڭ.

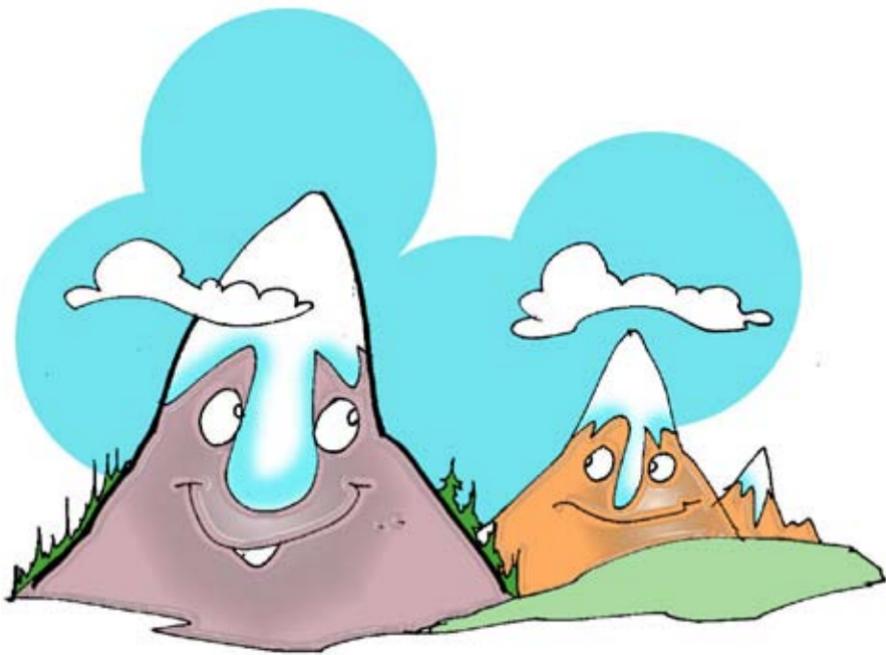
باش باشه ويرمهينجه طاش يرندن قالقماز

بر أَلْ بِر أَلْ يِيقار. ايکى أَلْ يوزى يِيقار دِيشلر. هم بِر أَلْ
نه سى وار، ايکى أَلْك سى وار ده دِينمشدر. نه دن يِكى؟
چونكە انسان فطرتاً ضعيفدر. كيم اوپورسە اوپسون هر انسان
ديگر انسانلره احتياج دويار. انسانڭ طويلوم ايچرىسىنده ياشامه
مجوريتى ده بوندىندر. انسانلر بربىرلىله كوزلجه آڭلاشوب،
اي ايليشكىلر ايچرىسىنده اوپلىدىرلر. اڭ زور ايشلرڭ بىلە
اوسته سىنەن كلمك زور اوپلایا جقدر.

چابوق پارلايان چابوق سونر

بر میوه‌نڭ كىلمىسى ايجون بر سنه كىچىمىسى كر كىيىور، دگلەمى؟
 حتى داها اوزون زماندە كلنلر داها ده قىمتلى اولو يبور. مىلا بىر
 اينجى... اللەھ اذنىلە و قدرتىلە بعض قابوقلى دىڭز حيوانلرنده
 يىللر ايجىرىسىنده ميدانە كلىر. انسانلرڭ چالىشىمەلرى ده بويىلە
 دگلەمى؟ كۆزىل شىلر، هېپ امك و زمان ويرىلەنلەردىر. كۈنۈزدە
 بعض مشھورلر وار. بو كون وار يارىن كىيمىسى طانىمىيىور.
 فقط بعضىلرى يوز يىللر ده كىچىسىه اونوتولىيىور.

حاضرہ طاغلر طایانماز

انسان توکتن دگل، اورتن اووللیدر. حیات، چالیشوب چابهلاینجه کوزلللشیر. هم کلیر سورکلی اووللی که، خرجامه ده اوڭا کوره اولسون. یوقسە کیدر وار کلیر اویلمازسە، بر سوره صوڭره توکنوب کىدەجىکدر. اونۇتمايىڭ کە انسانڭ راحى چالىشىمقدەدر. بوندن طولايى يادشاھلر بىلە كندىليرى چالىشوب اورتىملىردر.

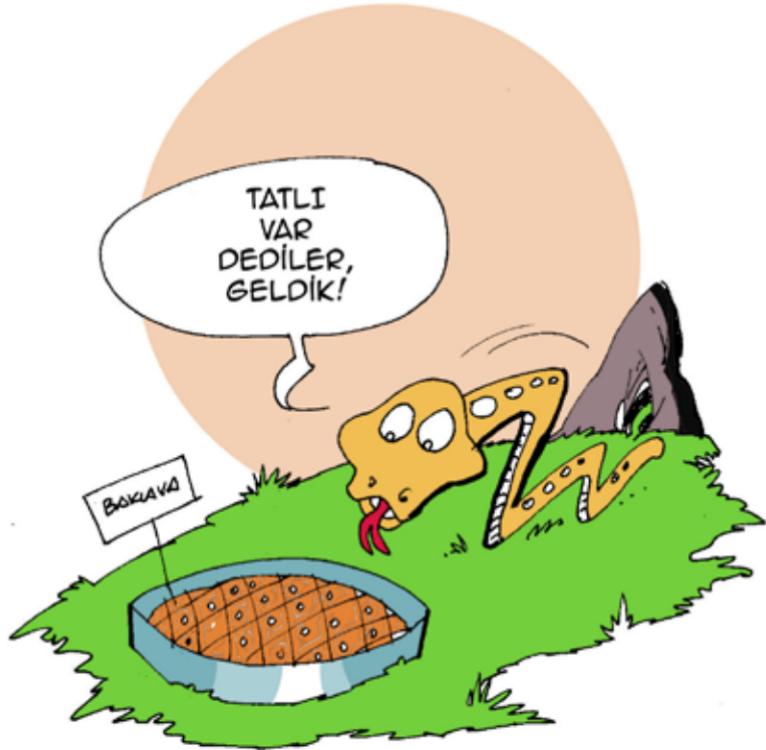
حق طوغریده در

هر زمان طوغرینڭ و طوغريلرڭ ياننده اولىيي زىز. چونكە حق قوتىدە، مقامىدە، شەرتىدە دگل؛ طوغرىنىڭ يانندهدر. طولايسىسيلىه هر زمان طوغرىلىق و طوغريلر أوستۇن كله جىكىرىدە. حىاتىز بويىنجە اصلا طوغرىدىن آيرىلمايمالىم. نە بىھاسىنە اولور سە اولسۇن!

صاغلق، وارلقدن يگدر

هر شیئڭ باشى صاغلق دىمىشلر. نەدن؟ چونكە صاغلق و صحىٰ اولمايان انسان هىچ بىر شى يايماز. انسان خسته يكىن بىدېيگىندن بىلە بىر شى آڭلاماز. حتى بعضاً دىكىلىنك بىلە آغىر كلىر انسانە خسته اىكىن. مثلا سىزك -الله كوسترمەسىن- هر شىئىڭز اولسە فقط كوزىيڭز اولماسە اىسترمىدىيڭز؟ الله بىزه اوڭجە صاغلق، صوڭره وارلق ويرسىن. آمان صاغلغۇڭزە دېت ايدىڭ.

طاتلى ديل بيلانى دليكتن چيقارير

سوز قيمتلى بر نعمتدر. فقط اونى ناصل قوللاناجىنى بىلمك داها بىوك بر نعمتدر. اڭ اوملاز دينىلەن شىيلر بىله، طاتلى سوز سايىه سىnde اولىشدر. كوزل سوپىلەن سوزڭ انساندە كى كوزل نتىجه سى هر زمان كورولە بىلir. بونڭ ايچون قونوشوركىن اى و كوزل كىلمەلرلە قونوشمه يە دقت ايدەلم.

طوغرينڭ ياردىجىسى اللھدر

ھر شىئىڭ صاحبى اللھدر. اللھەڭ بىر اسمى ده حقدر. و اللھ طوغريدر و طوغرى اولانلىرى سور. اللھەڭ ياردىم ايتدىگىنە كىمىسە غالب كله مز. بىز اللھى سور، اوڭا كوڭىرسەك؛ او ده بىزى يالڭىز بيراقمايا جقدر.

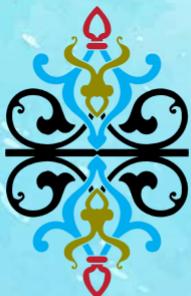
عالم اونو تامش، قلم اونو تاماش

هر شیئی عقلده طوتق مکن دگلدر. انسان اونوتور. فقط یازیلان شیلر قالیجی اولور. اطرافگزه باقارسہ گز کورورسکز. ۵۰۰ سنه لک بنالرده کی یازیلر بزه او بنالر حقنده بیلگیلر ویرر. و کتابلر. بزلر ده قالیجی اثر بیراقمق ایستیبورسق یازیلی حاله کتیرملی یز. بو آراده درسلری ویا بریسنى دیگلر کن نوط آلق ده اونمیدر. چونکه انسان اونوتور. فقط یازدقارینی هر زمان آچوب اوقویابیلیر، دگلمى؟

کیشی آرقداشنند بللیدر

نه دیمشلر: بڭا آرقداشڭى سویله، سڭا کيم اولدیغۇنى سویله يەيم. انسان سودىيگىنىڭ ياننده اولقى اىستىر. سودىيگى انسانلار لە آرقداشلىق يايپار. بڭىز و اورتاق نقطەلری اولانلار لە آرقداش اولور. طولا يىسىلە آرقداشلىرى بىر بىر لىرەن بىڭىزلىر. يېڭى آرقداش اولا جىسەق ئى سىچىم يايپىلى يىز. چونكە فرقلى ده اولسە ئىز بىر سورە صوڭىرە آرقداشىڭىز بىڭىز سىڭىز. او ئى ايسە سىز ده ئى اولور سىڭىز. فقط كوتۇ ايسە سىز ده كوتۇ اولور سىڭىز. آمان دقت.

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MEB Beşevler Kampüsü F Blok Beşevler / ANKARA

Tel: 413 25 89 / 413 35 35 / 413 25 92

Faks: 0312 223 85 76

<http://dinogretimi.meb.gov.tr/>